

3.1.1. Overordnet beredskapsplan i Morhua AS

Overordnet beredskapsplan

Beredskapsplaner er viktige for å kunne håndtere uforutsette situasjoner eller kriser på en effektiv måte. Disse situasjonene kan være alt fra naturkatastrofer, ulykker, epidemier eller andre hendelser som kan true liv, helse, eiendom eller samfunnssikkerhet.

Beredskapsplaner gir oss en planlagt og organisert respons på slike situasjoner og hjelper oss å minimere skadeomfanget og redde liv.

For Morhua er det viktig å ivareta høy sikkerhet for våre ansatte, utøve god dyrevelferd og skåne miljøet for vårt fotavtrykk.

Våre ansatte er det viktigste vi har. Vi har oppdaterte risikovurderinger og beredskapsplaner for å minimere sjansen for ulykker. De ansatte er også opplærte i alt fra arbeidssituasjoner knyttet til daglig drift, til øvelser om krisesituasjoner. Gode beredskapsplaner og risikovurderinger for ansatte kan bidra til å minimere sjansen for skader og negativ påvirkning i arbeidshverdagen. Ansatte får også kurs for å holde seg oppdatert og for å ha relevant kunnskap om jobben sin, og verneombud går vernerunder hvert år for å sikre en trygg arbeidshverdag for våre ansatte.

Dyrevelferd er viktig for oss. Morhua forplikter seg til å sikre at fisken har god helse og trivsel gjennom hele livssyklusen, fra yngel til slakting. Fisken er avhengig av riktig fôring, og å ha egnende oppdrettsforhold som minimerer stress eller skade på fisken. Vi forplikter til å forholde oss til MTB-grensa for å sikre god plass til fisken, forsvarlig, skånsom og kun nødvendig håndtering av fisken, og godt renhold. Vi forplikter oss til å forholde oss til de lover, forskrifter og regler som ellers angår torskeoppdrett.

Å ivareta dyrevelferden til oppdrettstorsk er ikke bare viktig for fisken selv, men også for Morhua og forbrukerne av fisken.

Miljøpåvirkningen av oppdrettstorsk kan være betydelig hvis ikke oppdrettet skjer på en bærekraftig og ansvarlig måte. Rømming av fisk er et alvorlig eksempel som kan forårsake genetisk påvirkning på villfisk som vi vil unngå for enhver pris. Avfall og forurensning som fôrrester og avføring skal reduseres til et minimum ved god opplæring i fôring, og å vurdere investeringer i ny teknologi som kan minimere slik miljøpåvirkning. Vi forplikter oss til å sørge for at produksjonen av oppdrettstorsk utføres på en så bærekraftig og ansvarlig måte som overhodet mulig.

Generelle kontaktpersoner i forbindelse med uhell og ulykker

Rolle	Telefon
Brønnbåt	
Ensilasjemottak	
Fiskeridirektoratets beredskapstelefon	03415
Fiskeridirektoratet region Nordland	75 50 60 00
Mattilsynets beredskapstelefon	22 40 00 00
Kystverkets beredskapstelefon	22 42 23 31
Dykkerberedskap	
Veterinær/fiskehelsetjeneste	
Arbeidstilsynet	73 19 97 00
Politi	112 (02800)
Ambulanse	113
Brannvesen	110
Legevakt	116 117
Maritim VHF Nødfrekvens	Kanal 16

3.1.2. Beredskapsplan for helse og sikkerhet i Morhua

Beredskapsplan for helse og sikkerhet i Morhua

Formål

Vi har en nullvisjon for skader i vår bedrift da våre ansatte er det viktigste vi har. Gode rutiner, kunnskap og riktig utstyr gjør arbeidsplassen vår tryggere, og dette er vår største prioritet gjennom arbeidsdagen.

Ansvar

Alle har ansvar for å sette seg inn i alle prosedyrer og risikovurderinger som er produsert for sin respektive avdeling, samt å utøve aktsomhet for sine omgivelser.

Tiltak

Vi har forskjellige tiltak for å hindre ulykker ved vår arbeidsplass:

- Vi har risikovurdert farlige arbeidssituasjoner og maskiner i samråd med våre ansatte
- Vi har også laget prosedyrer for hvordan arbeidsoperasjoner skal gjøres
- SJA: Når ansatte skal gjøre utsatte arbeidsoperasjoner som ikke vanligvis blir gjort skal det skrives en sikker jobbanalyse (SJA) som beskriver hva som skal gjøres steg for steg. Denne skal alle som skal gjøre arbeidsoperasjonen skrive under på.
- Morhua har beredskapsplaner som et ytterligere ledd i sikkerheten for våre ansatte.
- Verneombudet går vernerunder i frekvensen til avdelingen sin, og oftere ved avvik eller andre behov (se rollebeskrivelse verneombud).
- Alle ansatte går gjennom førstehjelpskurs, og fornyes etter avtale

Ringeliste om uhellet er ute:

HVA	HVEM	TELEFONNR
Helsehjelp	Legevakten	116 117
Nødnummer	Politi	112
Akutt helsehjelp	Ambulanse	113
Nødnummer	Brann	110
Redningsselskapet	Assistanse på havet	987 06 757
Kystradio		120
VHF-RADIO		Kanal 16
VHB's sikkerhetsradio		SOS-KNAPP
Daglig leder	Dan Kristian Larssen	466 83 812

3.1.4. Beredskapsplan for akutt ekstrem dødelighet og dødfiskhåndtering

Beredskapsplan ved akutt ekstrem dødelighet og dødfiskhåndtering

Formål

Unngå og eventuelt redusere omfanget av velferdsmessige konsekvenser og dødelighet som følge av forurensing og uønskede utslipp, samt sette oss i stand til å håndtere akutt dødelighet.

Ansvar

Røkter

Gjennomføring

Forurensing og utslipp i sjøen overvåkes på lokalitet. Hvordan dette utføres avgjøres lokalt på den enkelte lokalitet som en del av daglig rutine. Unormale tilstander skal journalføres og vannprøver skal tas.

Ved akutte problemer med fisken som ikke lar seg forklare eller man har grunn til å tro at området er forurenset settes tiltak i gang og varsling foretas.

Varsling

Ved utslipp og mistanke om utslipp varsles brannvesen

Ved mistanke om at hendelsen kan få velferdsmessige konsekvenser for fisken kontaktes Mattilsynet umiddelbart.

Operasjonsdirektør varsles umiddelbart. Den som får første telefon fra ansvarlig røkter foretar videre varsling.

- Operasjonsdirektør:
- Brannvesen: 110
- Mattilsynet: 224 00 000

Tiltak

Føringen stoppes og det etableres ro i anlegget. Ved dødelighet hvor årsaken er uklar eller det antas at det skyldes alger tas det vannprøver. Hvis det er kjent hva forurensningen er, journalføres dette og omfanget forsøkes fastslått. Dette gjøres uavhengig om det er eget utslipp eller fra annen virksomhet.

Vannprøver skal tas med 2,5 liter glassflasker. Det skal alltid tas to flasker (=5 liter)

Før vannprøver tas kontaktes Akvaplan-Niva for opprettelse av avtale omkring selve prøvetakingen, behandling av prøven og forsendelse til laboratorium. Akvaplan-Niva kontaktes på telefon 77 75 03 00.

Viktige fakta som skal registreres i forbindelse med prøvetakingen er hvor og når prøven er tatt, og om det registreres lukt og hva en visuelt ser i havet. Akvaplan-Niva vil i det enkelte tilfelle være det rådgivende organ for dette. Alle fakta noteres i anleggets dagbok, og kommuniseres til Akvaplan-Niva og overordnede. Ved akutt/ekstrem dødelighet iverksettes: Beredskapsplan for håndtering av tilfeller av ekstrem/akutt massedød.

Alge- og manetforekomster samt akutt forurensing

Alge- og manetforekomster, samt forurensing kan gi ugunstig vannmiljø for fisk og medføre dødelighet og redusert fiskevelferd.

1. Konstater årsak og iverksett strakstiltak

Iverksett tiltak som bedrer vannkvalitet for fisk. Propellstrøm kan benyttes for å øke vannutskifting og forflytning av forurenset vann bort fra merdenheter og ut av anlegg.

Beskriv enheter som kan benyttes og angi ressurser som kan kontaktes ved større hendelser hvor ekstern bistand er nødvendig.

2. Varsling av ledelse

Driftsleder eller dennes stedfortreder skal varsles straks. Vedkommende har ansvar for kriseledelse og for å kalle inn nødvendig mannskap og varsle i linjen. Varslingsliste henger arbeidsbåt.

3. Vurder om fôring skal stoppes og forsøk å stresse fisken minst mulig.

4. Følg nøye med dødelighetsutvikling i anlegget.

5. Ved massedød følg beredskapsplan for akutt sykdom og massedød.

6. Varsle Mattilsynet tlf: 22 40 00 00

Mattilsynet skal varsles ved massedød og mistanke om listeført sykdom. Mattilsynet skal også varsles ved hendelser som har fått vesentlige konsekvenser for fisk eks. skade og påkjenning for større antall fisk som følge av særskilt hendelse. Mattilsynet kan også varsles elektronisk på: http://www.mattilsynet.no/om_mattilsynet/varsle_oss/

7. Varsel om akutt forurensing gjøres til brannvesenet på tlf 110

8. Varsle Kystverket

Kystverket har 24 timers vaktberedskap og meldinger om akutt forurensing varsles på tlf: 33 03 48 00, mail: vakt@kystverket.no

Registrering

Anleggets dagbok

Forøket dødelighet registreres som avvik i InControl Havbruk

Forurensning registreres som miljøavvik i InControl Havbruk

Dødfiskhåndtering i Morhua:

Det etterstrebes å ha rent anlegg etter endt arbeidsdag. Operasjonsdirektør kan etablere arbeidstidsordninger for å sørge for at dødfiskopptaket er i varetatt i akutte situasjoner.

Vår beredskap for dødfiskopptak er:

1. Eksisterende dødfiskhåver
2. Kamerakontroll i merdene
3. Nok dødfiskkar
4. Ensileringsanlegg på land: 10 m³
5. Servicebåt for bistand

Etter håving er ferdig skal utstyr alltid desinfiseres etter gjeldende forskrift.

Avvik

Hendelse avviksregistreres i InControl og behandles.

3.1.5. Beredskapsplan for transport av syk fisk til slakteri

Beredskapsplan for transport av syk fisk til slakteri

Formål

En beredskapsplan for transport av syk fisk til slakteri vil hjelpe til med å minimere risikoen for spredning av sykdom, sikre at fisken blir behandlet på en trygg og forsvarlig måte og beskytte menneskene som håndterer den.

Ansvar

Røkter har ansvaret for at fisken blir transportert til slakteri

Gjennomføring

I januar 2021 kom nye krav til brønnbåtene om desinfisering av vannet som brukes til transport av fisk. Det er også krav om lukket og eventuell behandling av transportvann om det er påvist listeført sykdom. Morhua har hensyntatt dette ved tiltaksliste nedenfor.

Tiltak

- Avtale med slakteriet i Bø. Slakteriet har en ordinær kapasitet på ca. 55 tonn og kan sette inn et ekstra skift for å øke kapasiteten. Vurder sykdomsbildet og om det er mest hensiktsmessig å pumpe fisk direkte inn i slakteri fra brønnbåt, og ikke i slaktemerd.
- Sikre god kommunikasjon med transportør hvor det informeres om helsestatus og andre relevante faktorer som kan påvirke transporten, og vurdere hvilke tiltak som må gjøres ut ifra sykdomsbildet.
- Sikre at brønnbåten har gunstige forhold som temperatur og plass for å minimere unødig stresspåvirkning på fisken

Avvik

Ved hendelse skal det avviksregistreres i InControl og behandles.

3.1.6. Beredskapsplan for destruksjon av syk fisk

Beredskapsplan for destruksjon av syk fisk

Formål

Hvis fisk får påvist smittsom sykdom som ikke kan nødslaktes skal den destrueres.

Ansvar

Røkter har ansvar for gjennomføring av destrueringen

Gjennomføring

1. Søke til Mattilsynet før gjennomførelse av destruksjon ved link: <https://skjema.mattilsynet.no/mats>
2. Sørge for at det er nok fiskekar og generelt utstyr for arbeidsoperasjonen – kontakte naboanlegg for hjelp om det trengs
3. Sikre at det er nok kapasitet i ensilasjetanken og kontakte ensileringsfirma vi har avtale med for henting av ensilasje
4. Sikre at avlivning kan skje skånsomt ved for eksempel en overdose av bedøvelsesmiddel
5. Røktere og andre deltagere som deltar i destruksjonen skal skrive en SJA

Avvik

Ved hendelse skal det registreres avvik i InControl og avviksbehandles.

3.1.7. Beredskapsplan for lave oksygenverdier

Beredskapsplan for lave oksygenverdier

Formål

Torsk er avhengig av oksygenrikt vann for å ha god fiskevelferd. Oksygenet i vannet blir påvirket av forskjellige faktorer, som for eksempel algeoppblomstring og havstrøm. En beredskapsplan for lave oksygenverdier vil derfor være avgjørende for å sikre god fiskevelferd og for å minimere tap.

Ansvar

Røkter og fører

Gjennomføring

Morhua har ansvar for å gi røktere og personell som fører fisken det utstyret de trenger for å kunne kontrollere fisken og loggføre miljøparametere på daglig basis. Morhua skal også sørge for at MTB-en overholdes på merdnivå som et overordnet tiltak mot plass- og oksygenmangel i merdene.

Forebyggende tiltak

1. Det viktigste tiltaket er utstyr for overvåkning av oksygenverdier og strøm i anlegget og bruk av dette. Alle miljøparametere skal loggføres daglig i føringsprogrammet
2. Opplære ansatte til å gjenkjenne tegn på lave oksygenverdier og hva de skal gjøre om det oppdages
3. Ha kunnskap om flo og fjære-nivåer ved anlegget som påvirker strøm og oksygen

Tiltak om det registreres oksygenverdier under 70 %

1. Ved registrering av lave oksygenverdier skal all føring stoppes
2. Sikre at utstyret er vasket for groe og ikke feilregistrerer
3. Dobbeltsjekk med håndholdte oksygenmålere for å sikre at målingene som gjøres er korrekte
4. Ta kontakt med utstyrleverandør:
 - a. Er utstyret kalibrert?
 - b. Når var siste service?
 - c. Om ødelagt – få tilsendt ny måler til neste dag.
5. Sikre at det ikke er andre faktorer som påvirker oksygensensoren, og følge med på oksygennivåene nøye de neste dagene
6. Informer operasjonsdirektør om endring ikke skjer i løpet av ei uke

3.1.8. Beredskapsplan for kontaminert fôr

Formål

Forhindre at arbeidstakere blir smittet av bakterier og sopp med avfallsprodukter samt kjemisk forurensning fra kontaminert fôr.

Kontaminert fôr er fôr som kan være smittet med salmonella (bakterie), sopp eller kadmium (giftig tungmetall) fra fôrprodusenten.

Ansvar

Operasjonsdirektør

Frekvens

Denne beredskapsplanen skal straks iverksettes hvis det blir påvist kontaminert fôr som er kommet til lokaliteten.

Fôr produsenten tar regelmessige prøver av sine råstoff som de bruker i fôrproduksjonen og de varsler øyeblikkelig hvis det blir påvisninger av helseskadelige funn.

Gjennomføring

Arbeidstakere på lokaliteter som har mottatt dette fôret kan være eksponert for å bli utsatt for kontaminert fôr og følgende tiltak skal øyeblikkelig iverksettes for å unngå at arbeidstakerne blir utsatt for helseskade:

Personlig hygiene: Arbeidstakerne skal utøve personlig hygiene etter håndtering av fôr som er mistenkt for å være kontaminert, det vil si håndvask før det røykes, snuses eller spises samt etter at arbeidsklærne er tatt av.

Arbeidsklær, støvler og hansker taes ikke inn i personalområde det vil si der det lages mat eller personer oppholder seg på fritiden.

Ved håndtering av fôr i løs vekt, det vil si fylling av automater, siloer eller annen håndtering av for som ikke er emballert samt håndtering av tom fôr emballasje, skal det brukes hansker og støvmaske. Ta også hensyn til vindretning slik at arbeidstaker ikke blir kontaminert av fôr støv ved håndtering av fôr ved f.eks. fylling og utforing fra automater/fôranlegg/siloer.

Arbeidsklær og hansker skal være mest mulig rene og uten fôr rester.

Sekker som mistenkes å inneholde kontaminert fôr merkes med rød strek under etiketten og alle arbeidstakere skal gjøres oppmerksom på hvorfor de er merket og hvor de er lagret.

Emballasje som har inneholdt mulig kontaminert fôr skal merkes med rød strek under etiketten - og oppbevares og håndteres på en slik måte at arbeidstakerne ikke kommer i kontakt med fôr rester fra emballasjen.

Disse forhåndsreglene skal følges inn til alt foret enten er brukt opp eller fjernet fra lokaliteten.

Symptomer og forløp:

Vanligvis symptomer som diaré, hodepine, magesmerter, kvalme og evt. feber, men diaréen kan også i sjeldne tilfeller være langvarig og alvorlig. Ved slike symptomer der det er mistanke om at dette kan komme fra kontaminert fôr, kontaktes lege umiddelbart.

Verneutstyr til bruk under arbeid ved kontaminert fôr samt brukt emballasje fra kontaminert fôr:

Støvmaske P3 med ventil og arbeidshansker.

AVVIK

Det skal registreres avvik i InControl for hver dag det håndteres kontaminert fôr eller fôr emballasje som har inneholdt kontaminert fôr.

3.1.9. Beredskapsplan for nødslakt - Oppdrett

Versjon: 1

Beredskapsplan for nødslakt

Formål

Å kunne håndtere situasjoner hvor kriser eller nødsituasjoner oppstår som gjør at fisken må avlives raskt og effektivt.

Ansvar

Når operasjonsdirektør har bestemt at fisken skal nødslaktes har røkter ansvar for å gjennomføre arbeidsoperasjonen

Gjennomføring

1. Informer operasjonsdirektør
2. Involver fiskehelsetjenesten
3. Avtal med slakteri i Bø om nødslakt og sikre kapasitet
4. Kontakte brønnbåt
5. Avtal med ensilasjefirma om henting av ensilasje, og sikre at det er plass i ensileringstanken
6. Nødslakt må godkjennes av Mattilsynet

Tiltak

For å unngå nødslakt har vi risikovurdert farlige og omfattende arbeidsoperasjoner og ellers arbeidsoppgaver som potensielt sett kan utgjøre stor skade.

Vi har også jevnlig besøk av fiskehelsetjenesten for å følge opp helsestatus på fisken for å forhindre sykdom som kan resultere i nødslakt.

Referanser

3.1.10. Beredskapsplan for rømming

Beredskapsplan for rømming

FORMÅL

Miljømessig bærekraft er en forutsetning for langsiktig utvikling og vekst i havbruksnæringen, og som oppdrettsaktør har vi et særskilt ansvar for å ivareta miljøet rundt og i størst mulig grad det er mulig, unngå rømming av fisk fra akvakulturanlegg. Ved å ha gode prosedyrer for å forebygge og begrense rømming og beredskapsplaner dersom det skulle skje, er vi bedre rustet til å ivareta miljøet og norsk natur.

ANSVAR

Røkter og daglig leder

FREKVENS

Daglig forebygging

GJENNOMFØRING

Tiltak for å redusere risiko for rømming:

Avgjørende for å begrense skade ved rømming, er å oppdage denne tidligst mulig. Dette oppnås ved en systematisk overvåking, samt et bevisst forhold til arbeidsoperasjoner som representerer økt rømmingsrisiko.

TILTAK	KRAV TIL UTFØRELSE	ANSVAR
Risikoanalyse	Anlegget skal ha gjennomført risikovurdering med hensyn på å minimalisere risiko for rømming	Daglig leder og røktere
Risikooperasjoner	Anlegget skal ha identifisert hvilke driftsoperasjoner som innebærer risiko for rømming herunder krav til operasjoner som innebærer håndtering av fisk, lasting og lossing. Slep av merder med fisk er ikke tillatt i selskapet.	Daglig leder og røktere
Risikoreduserende tiltak	For hver risikooperasjon skal det gjennomføres risikoreduserende tiltak Daglig sjekk og røkting av anlegget Kameraovervåking Årlig øvelse på rømming Ellers henviser vi til risikoreduserende tiltak i risikoanalysen for rømming.	Daglig leder og røktere
Systematisk overvåking	Anlegget skal ha etablert rutiner slik at eventuelt rømming kan oppdages raskest mulig.	Røkter
Dokumentasjon	Etablert systematisk overvåking, gjennomført risikovurdering og tiltak skal dokumenteres.	Røkter
Miljøforbedrende tiltak	Visuell kontroll av nøtene i vannoverflaten daglig. Vi gjør også kontroller med føringskamera	Røkter og fører

Tiltak dersom rømming har skjedd:

TILTAK	KRAV TIL UTFØRELSE	ANSVAR	SE TIL
Varsle	Ved observasjon av rømming varsles ihht varslingsliste «Rømming av fisk»	Den som oppdager hendelsen	Varslingsliste «Rømming av fisk»
Finne årsak	Vurdere årsak og omfang av rømming	Røkter	
Redusere omfang	Ved skade/hull på not må skaden repareres umiddelbart. Om mulig, hev not over skadested for syng/dekking av hull.	Røkter	

Vurdere	Om nota ikke kan heves over vannlinjen for reparasjon må dykker eller ROV kontaktes. I mellomtiden settes avkastnot	Røkter	Liste over samarbeidspartnere
Gjenfangst garn	Starte gjenfangst med garn samme dag som rømming oppdages.	Operasjonsdirektør	Prosedyre for gjenfangst av rømt fisk
Dusør	Vurdere behov for bruk av dusør ut over pris pr kg for å stimulere til økt fiske blant fritidsfiskere	Daglig leder	Prosedyre for gjenfangst av rømt fisk
Offentlig informasjon	Vurdere hvilken informasjon man skal gå ut med i hvilke kanaler, samt evt dusørordning med kontaktperson	Daglig leder	Prosedyre for gjenfangst av rømt fisk
Gjenfangst fiske	Kontakte lokale fiskere/fiskemottak for gjenfangst	Operasjonsdirektør	Prosedyre for gjenfangst av rømt fisk
Overvåkningsfiske	Sette periode og omfang sammen med Fiskeridirektoratet	Operasjonsdirektør	Prosedyre for overvåkningsfiske ved rømming
Mottak av rømt fisk	Rømt fisk tas imot på lokalitet	Røkter	Prosedyre for overvåkningsfiske ved rømming
Assistanse	Kontakt evt naboanlegg for assistanse ved gjenfangst	Operasjonsdirektør	Prosedyre for gjenfangst av rømt fisk
Varsle myndigheter	Varsle kriseteam	Daglig leder	Varslingsliste «Rømming av fisk»

Dersom rømming skyldes havari:

Havari med rømming

1. Konstater åpenbar årsak og iverksett nødvendige tiltak

Årsak til rømming skal søkes raskest mulig. Igangsett umiddelbar oppretting av evt skader slik at ytterligere rømming begrenses. Undersøk om det er synlige hull i not fra merdkant, bruk kamera. Avkastnot og overliningsnett er tilgjengelig på flåte og skal kunne henges over synlige skader.

2. Varsling av ledelse

Driftsleder eller dennes stedfortreder skal varsles straks. Vedkommende har ansvar for kriseledelse og for å kalle inn nødvendig mannskap og varsle i linjen. Varslingsliste henger på arbeidsbåt.

3. Tilkall personell som kan bistå med feilsøk og feilretting

Kontaktinformasjon til bistandspersonell fremgår av varslingsliste. Ved mistanke om hull/skade i not som følge av arbeidsoperasjoner skal det gjennomføres inspeksjon ved hjelp av ROV, dykker eller tilsvarende. Rapport fra inspeksjon skal foreligge.

4. Varsle Fiskeridirektoratet - døgnåpen vaktentral tlf: 03415

5. Varsle Fiskeridirektoratet på skjema: Melding om rømming del 1

Fiskeridirektoratet skal varsles både telefonisk og elektronisk på skjema (4 og 5). Veiledning og skjema finnes på Fiskeridirektoratets nettsider.

Når skadeomfanget er fastlagt eller det foreligger bedre oversikt over hvor mye fisk som faktisk er blitt borte (gjenværende fisk er talt opp), rapporteres det endelige antallet rømt fisk (skjema del 2). Del 2 skal sendes sammen med Del 1 til Fiskeridirektoratet senest en uke etter at merd med rømming er kontrollert og skadeomfanget fastsatt. Skjema sendes per e-post til: fmc@fiskeridi.no

6. Iverksett gjenfangst

Ved bekreftet rømming skal det straks iverksettes gjenfangst. Sørg for at maskevidden på garnet er tilpasset størrelse på fisken. Journalfør fangsten. Tilkall også lokale fiskere for eventuell gjenfangst av rømt fisk. – se prosedyre for gjenfangst av rømt fisk

7. Ved havari eller forflytning

av anlegget slik at det kan komme i konflikt med skipstrafikk skal Kystverket varsles (NAVCO): 22 42 23 31. evt på mail: navco@kystverket.no

Se komplett varslingsliste for rømming av fisk under.

Varslingsliste for rømming av fisk:

VARSLINGSANSVARLIG	VARSLING TIL	TELEFONNR
Den som oppdaget hendelsen	Operasjonsdirektør	
Operasjonsdirektør	Daglig leder	Dan Kristian Larssen 466 83 812
Operasjonsdirektør	Kriseteam	
Kriseteam	Fiskeridirektoratet Mattilsynet Statsforvalterens miljøvernavdeling NAVCO Kystvakten Statens naturoppsyn Lokale fiskarlag Norsk FMC	03415 22 40 00 00 75 53 15 00 22 42 23 31 91 50 30 03 Morten.kjorstad@miljodir.no 55 23 83 36

Overordnet samarbeidspartnere:

SAMARBEIDSPARTNERE	HVEM	TELEFONNR
Servicebåt		
Ensileringsfirma		
Dykkerselskap		
Utstyrsleverandør	Gjenfangstgarnleverandør: Selstad AS	76 06 89 80
Andre anlegg		
Slakteri	Straumsjøen, Bø N-153	Slakterisjef Lene Reed: 97 94 99 22
Fiskehelsetjeneste		
Fiskere		

Utvalgt personell med ansvar under rømming:

Dan Kristian Larssen:

- Medieansvarlig
- Evaluere hvordan rømming ble håndtert i etterkant

Operasjonsdirektør:

- Overordnet ansvar

Driftsleder:

- Ansvar for at røkting av garn blir gjennomført
- Ansvar for å lage avtaler med fiskere og båter for gjenfangst
- Har kontakt med fiskere under gjenfangst

Administrasjonskoordinator:

- Ansvar for dokumenthåndtering under rømming:
 - Skrive referater
 - Dele informasjon
 - Melde gjenfangsttall
- Andre administrative oppgaver

3.1.11. Beredskapsplan for alvorlig utslipp og forurensning

FORMÅL

Begrense og redusere skadeomfanget til miljøet rundt anlegget i størst mulig grad.

ANSVAR

Den som først oppdager utslipp/forurensning, skal iverksette tiltak. Omfatter både utslipp fra oss og utslipp som kan ramme/påvirke oss. Gjelder mistanke om, anklager om og fare for at utslipp skal skje (kjemikalier, olje, ensilasje, fôr, osv).

FREKVENNS

Umiddelbart

GJENNOMFØRING

TILTAK	KRAV TIL UTFØRELSE	ANSVAR
Utslipp internt	Varsling ihht varslingsliste Vurdere årsak og omfang og sette i verk tiltak for å stoppe utslippet. Vurdere konsekvenser for evt. fisk i anlegg / ventemerder og sette i verk tiltak (stopp i føring / stopp slakting / levering av fisk)	Den som oppdager hendelsen
Utslipp eksternt	Dersom utslippet oppdages av oss: varsling ihht varslingsliste. Vurdere konsekvenser for evt. fisk i anlegg / ventemerder og sette i verk aktuelle tiltak (stopp i føring / stopp slakting / levering av fisk etc)	Den som oppdager hendelsen
Oppsamling	Det er regionens ansvar å sørge for at oppsamling dersom dette er mulig – f.eks oljeutslipp	Den som oppdager hendelsen / Daglig leder
Varsling og evt tilbaketrekking	Dersom kriseteamet vurderer at utslippet/ forurensning kan ha påvirkning på produkt, må dette testes ut grundig, og varsling og evt tilbaketrekking skal gjennomføres. Produkt i slike tilfeller kan også være levende fisk, f.eks yngel fra settefiskanlegg til sjøanlegg, eller det kan være slaktefisk på vei til slakteri. Destruksjonen er i slike tilfeller aktuelt, og da destruksjon på mottakersted eller annet egnet sted. Kriseteam avgjør dette i hvert enkelt tilfelle.	Regionalt kriseteam
Varsling til myndigheter	Miljømyndigheter skal alltid varsles ved utslipp/ forurensning	Regionalt kriseteam
Øvelser	Øvelser skal gjennomføres generelt årlig i hver region. Slike øvelser kan være alvorlige utslipp, men også andre hendelser – som rømming, brann, alvorlige personskader, osv.	Daglig leder

Varsling ved alvorlig utslipp/ forurensning:

VARSLINGSANSVARLIG	VARSLING TIL
Den som oppdaget hendelsen	Politi – 112 Brann- og redningstjenesten – 110 Kystverket – 07847 Redningsskøyte – 940 01 408 Daglig leder – 918 39 212
Røkter	Daglig leder
Daglig leder	Regionalt kriseteam
Kriseteam	Mattilsynet

3.1.12. Beredskapsplan for gyting i merd

Beredskapsplan for gyting i merd

Formål

Tidlig kjønnsmodning medfører til at energien som skulle bli brukt til tilvekst, brukes til utvikling av gonade og lever. I tillegg blir appetitten redusert til et minimum da fiskene produserer egg og melke istedenfor å spise. Når fiskene gyter blir fiskekjøttet bløtere, fisken går ned i vekt og dødeligheten kan øke. I tillegg til dette vil ikke eggene holde seg i merden, men flyte ut. Dette kan resultere i en genetisk påvirkning av det ytre miljøet. Man må investere i mer fôr da fisken må føres ytterligere for å nå ønsket vekt, og dermed blir produksjonstiden også lengere.

Derfor er gonadeovervåking et kjempeviktig tema som har fullt fokus hos oss.

Ansvar

Røktere har ansvar for gonadekontroll månedlig

Ansatt med overordnet ansvar for føring skal analysere resultatene fra kontroll av røkterne

Operasjonsdirektør har ansvar for å sette beredskapsteam hvis nødvendig – se lenger ned.

Tiltak

Det er laget en prosedyre for månedlig gonadekontroll som røkterne forholder seg til. Prosedyren går stegvis gjennom hele prosessen i prøvetakningen med tilhørende skjema for GSI-måling.

Det er også lysstyring i merdene våre 24/7 gjennom hele utsettet. Dette har dokumentert god effekt da fisken starter kjønnsmodningsprosessen sin når dagslyset minker. Ved å sette inn lys som lyser 24/7 endrer man fiskens naturlige tidsoppfattelse og man forhindrer gonadeutvikling.

Beredskapsteam

Det settes beredskapsteam av operasjonsdirektør hvis GSI'en når over over 7.

Dette gjøres som et tiltak for å få bukt med kjønnsmodningen. Operasjonsdirektør vurderer sammen med representant fra fiskehelsetjenesten om nødslakt er nødvendig om GSI overgår 10.

HVA	HVEM	TELEFONNR
Fiskeridirektoratet		55 23 80 00
Mattilsynet		22 40 00 00
Fiskehelsetjeneste		
Daglig leder	Dan Kristian Larssen	46683812

Avvik

Ved avvik registreres dette i InControl og behandles.

3.1.13. Beredskapsplan for sabotasje

Beredskapsplan for sabotasje – Oppdrett

Formål

Sabotasje er en alvorlig, kriminell handling som utelukkende har vonde hensikter. Sjansen for et angrep på vår bedrift skal være så lav som overhodet mulig, til enhver tid. En beredskapsplan mot sabotasje kan redusere risikoen for skade på både mennesker og miljøet og bedriftens omdømme, samt hindre økonomisk tap.

Ansvar

Daglig leder: Kommunikasjonsansvarlig

Driftstekniker: Det skal gås en daglig runde i alle anleggene. Oppdager man et fysisk sabotasje-angrep skal dette umiddelbart varsles og tas grep om

IT-personell: Utvidet sikkerhetsansvar på nett, og for systemer og programmer Morhua bruker

Alle ansatte: Utvise nettvett og opptre respektfullt

Gjennomføring

Sabotasje er handlinger som har til hensikt å forårsake skade på bedriften, anlegg, fisk eller utstyr.

Det er Morhuas plikt å sørge for at motivasjonen til sabotører er så lav som mulig ved å opptre fint, åpent og samarbeidsvillig med utenforstående, samtidig gjøre det så vanskelig som mulig å få gjennomført sabotasje mot vår bedrift. Dette kan vi gjøre ved å blant annet ha gode rutiner på plass, god opplæring og gode risikovurderinger.

Tiltak

For å unngå å bli sabotert er det viktig å være et skritt foran, og årvåken mot mulige feller som blir lagt for oss. Fysisk sabotasje, sverting og cyberangrep er forskjellige typer angrep som krever ulike tiltak og sikkerhetsprosedyrer. Vi skiller mellom disse angrepene i denne planen for å beskytte oss mot mulige trusler og sikkerhetsrisikoer.

Fysisk sabotasje

Fysisk sabotasje kan være handlinger med alvorlige konsekvenser og store økonomiske tap mot fisk, utstyr eller anlegg.

Fysisk sabotasje kan være:

1. Skade på anlegg eller utstyr
2. Skade på fisk
3. Tyveri av fisk eller utstyr
4. Forurensning
5. Hærverk

Risikovurderinger

For å minimere risiko for fysisk sabotasje har Morhua sørget for å risikovurdere mulige risikoområder og utvikle tiltak for å redusere sabotasjeaksjoner. Disse ligger under risikovurderinger i InControl.

1. Lås inn utstyr etter bruk

Gode rutiner for å legge utstyr på plass og låse inn etter bruk vil redusere risikoen for tyveri.

2. Daglig gjennomgang av anlegget

Driftsteknikere skal gå en daglig runde i anlegget for å sjekke blant annet nøter, innfestningstamper, strømkabler etc. Denne sjekklisten fins i Teams. Avvikler noe fra normalen vet man når det ble sjekket sist og har et begrenset tidsrom hvor sabotasjen kan ha skjedd, og man har muligheten til å ta grep umiddelbart.

3. Sikkerhetstiltak

For å begrense adgang skal anlegget skiltes etter forskriftene, låses og overvåkes ved hjelp av kamera på flåten. Adgangskort skal benyttes for å komme inn på førsentral.

4. Sikkerhetsøvelser

Morhua skal sørge for at alle ansatte får den opplæringen de skal ha. Dette inkluderer øvelser og kurs for å kunne gjennomføre jobben på en trygg og god måte, samt å vite hva som må gjøres om noe uforutsett og kritisk skjer, og hvem som skal kontaktes i hvilken rekkefølge.

Omdømmeangrep

Uansett årsak til et omdømmeangrep kan det få alvorlige konsekvenser for bedriften vår. Det er derfor viktig å beskytte seg selv og styrke omdømmet ved synlighet i lokalsamfunnet, kommunisere med åpne kort og lytte til eventuelt problemstillinger som kan dukke opp fra utenforstående.

1. Vi er stolt av hvilken linje vi har lagt oss på når det kommer til åpenhet med omverden. Så langt teknologien går skal vi ha livestream-kamera i hvert anlegg for at forbrukere eller samarbeidspartnere får se hvordan fisken vår har det. Det er viktig for oss at troverdigheten vår blir ivaretatt i alle avdelingene i Morhua. Vi strekker oss langt for å svare på spørsmål fra kunder, miljøorganisasjoner eller lignende, og det skal alltid være inngående informasjon om alt vi gjør på hjemmesiden vår.
2. Vi skal alltid forholde oss til de forutsetningene og reglene det er i forhold til sertifiseringer, revisjoner og fiskehelsetjeneste, og opptre korrekt i forhold til akvakulturloven og akvakulturforskriften til enhver tid.
3. En kommunikasjonsstrategi i tilfelle falske rykter og lignende oppstår er på plass, og dette håndterer daglig leder.

Cyberangrep

Cyberangrep er en ekstern trussel som har til hensikt å skade, forstyrre eller overbelaste systemene våre. Et angrep på for eksempel fôringsprogrammet vårt vil kunne få store, alvorlige konsekvenser for miljøet, samtidig som det vil være et stort økonomisk tap for Morhua.

Det er en overhengende trussel som er viktig vi tar på alvor, og vi må etablere gode rutiner og kunnskap blant våre ansatte.

Tiltak vil være:

1. Opplæring blant våre ansatte

Et cyberangrep kan komme inn i en bedrift av menneskelig feil, og derfor er det viktig at ansatte er oppmerksomme og forsiktige på nett. For eksempel:

- a. Vær forsiktig med å åpne e-post og vedlegg fra ukjente avsendere
- b. Ta sikkerhetskurs på nett fra Nimblr Security Awareness for å øke nettvett
- c. Bruk sterke passord
- d. Benytt to-faktor-autorisering

2. Gode rutiner for på- og avlogging av programmer

For å minimere sjansen for at uvedkommende kommer seg inn på programmene våre skal disse korrekt avsluttes og logges av etter endt arbeidsdag.

3. Ansettelse av IT-personell med utvidet ansvar for sikkerhet på nett

Morhua skal sikre at bedriften har sikret nettverk og kraftige brannmurer for sine programmer. Dette har IT-personell ansvar for.
